Менің алғашқы кітапшам
Моя первая книжка

ҚҰЙЫРШЫҚ

МАЛЬЧИК С ПАЛЬЧИК

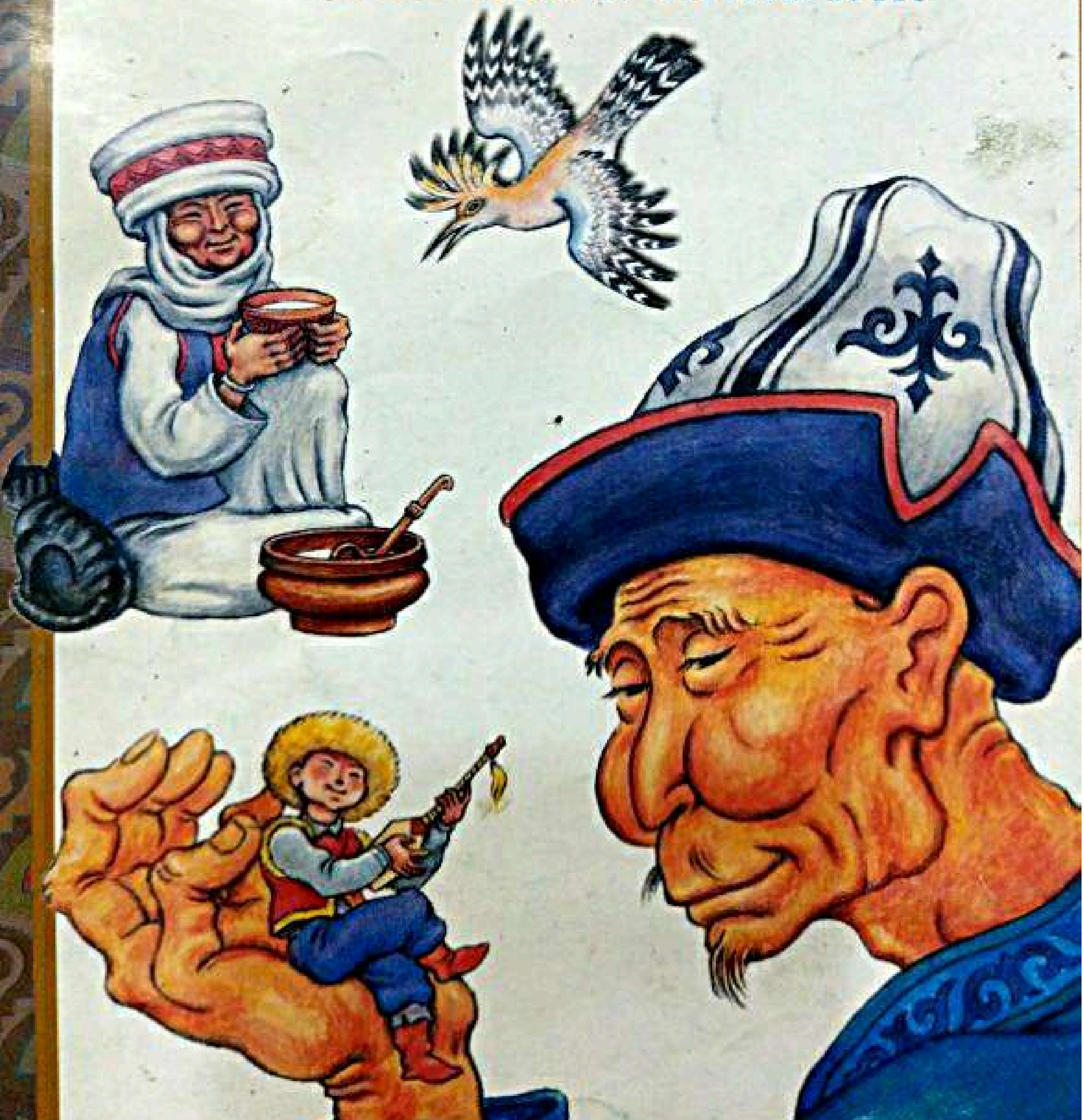

ҚҰЙЫРШЫҚ

МАЛЬЧИК С ПАЛЬЧИК

ХАЛЫҚ ЕРТЕГІСІНІҢ ІЗІМЕН
ПО МОТИВАМ НАРОДНОЙ СКАЗКИ

СУРЕТШІ / ХУДОЖНИК
ЕРАЛЫ ОСПАНҰЛЫ

АЛМАТЫ
«АТАМҰРА» 2006

Баяғыда бір шал мен кемпір болыпты. Олардың бес ешкі, бір түйесі бар екен. Бес ешкінің біреуі сондай қашаған, сауарда ұстатпайтын көрінеді. Шалдың ұстамақ болған қолы ешкінің құйры[illegible]на ілігеді. Құйрық жұлынып шалдың қолында қалады. Шал оны киіз үйдің жаб[illegible]ына ты[illegible] салады. Сөйтіп оны мүлде ұмытып кетеді.

Бір күні кемпір сүт пісіріп отырып:

– Егер ұлымыз болса, мына тәп-тәтті сү[illegible] ішкізер едім ғой! – дейді.

– Апа! Сүтіңді мен ішемін! – деген [illegible] дауыс естіледі.

– Мұнысы кім еді, шіңкілдеген? – де[illegible]оныып кетеді.

– Бұл мен! Сенің балаң! – деп құртақа[illegible]йыршық киіз үйдің жа[illegible]ғынан секіріп түседі.

Кемпір кіп-кішкентай Құйыршықты көрген[illegible] қатты қуанады. Алдына ал[illegible]бетінен сүйеді. Сүт береді.

Құртақандай балалы болғанына шал да мәз болады.

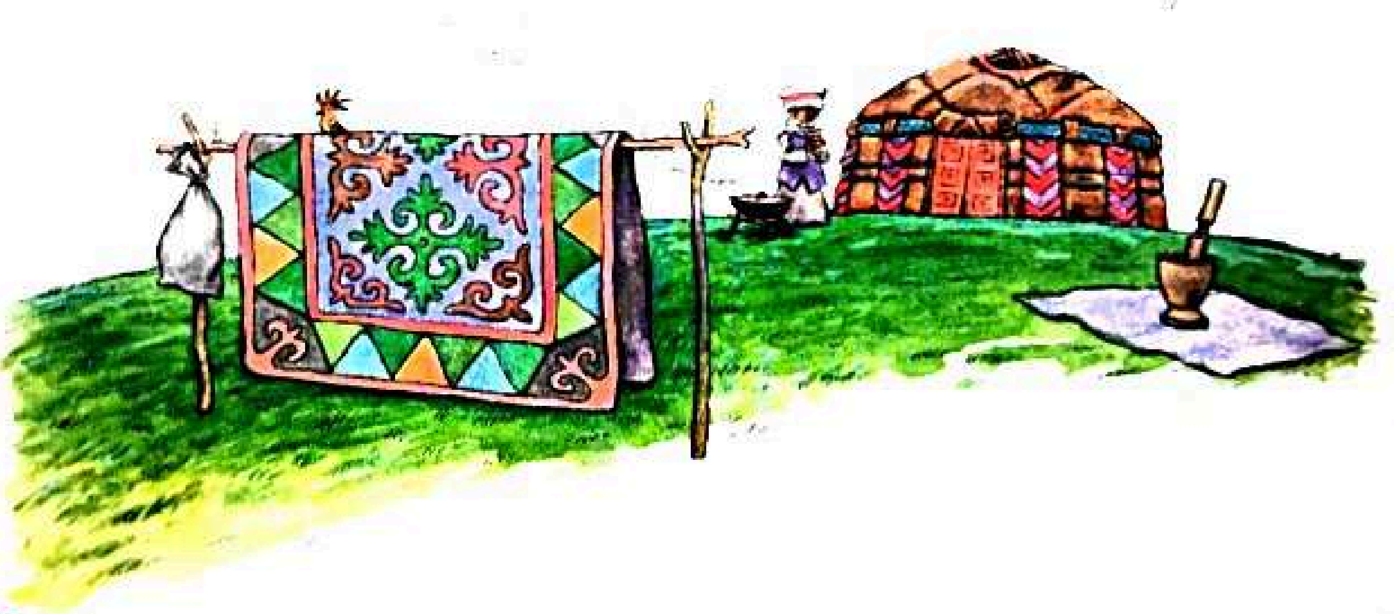

Жили-были старик со старухой. Было у них в хозяйстве пять коз и один верблюд.

Одна коза была такая прыткая, что с трудом загоняли её в загон для дойки. Раз решила она убежать от хозяина. Старик успел ухватиться за хвост козы, а тот возьми да оторвись. Сунул старик хвостик за кошму возле двери юрты и забыл про него.

Утром старуха вскипятила молоко и загоревала:

– Был бы у нас сыночек, я бы его молочком напоила.

– Апа, я хочу молочка! – раздался вдруг тоненький голосок.

– Кто это? Кто это пищит?! – испуганно закричала старуха.

– Это я, твой сынок! – Крохотный мальчик выглянул из складки кошмы и спрыгнул на землю.

Старуха обрадовалась, посадила его на колени, напоила молоком.

Стал он жить у старика со старухой. А назвали его Мальчиком с пальчик.

Бір күні шал отырып:

– Түз бітті. Базарға баратын адам жок. Өзім болсам картайдым, – дейді.

– Түзға мен барамын, ата, – дейді Құйыр[illegible]ық бар даусымен шіңкілдеп.

– Сен түйенің басына ие бола алмайсың [illegible]

– Уайымдама, ата! Ие болам!

Содан Құйыршық түйенің құлағына [illegible]ы. Сонда отырып алға-[illegible]ртқа, оңға-солға деп түйеге бұйрық береді. Алы[illegible]ың бәрі неткен ақыл[illegible] түйе деп таңғалады!

Как-то раз старик говорит:

– Соль в доме кончилась, а на базар съездить некому. Я совсем старый.

– Я поеду на базар, – вызвался Мальчик с пальчик.

– Да разве ты сможешь управлять верблюдом?

– Не беспокойся, отец, смогу.

Обрадовался старик. А Мальчик с пальчик залез в ухо верблюда и стал оттуда командовать: вперёд-назад, вправо-влево. Люди смотрят и удивляются: какой верблюд умный!

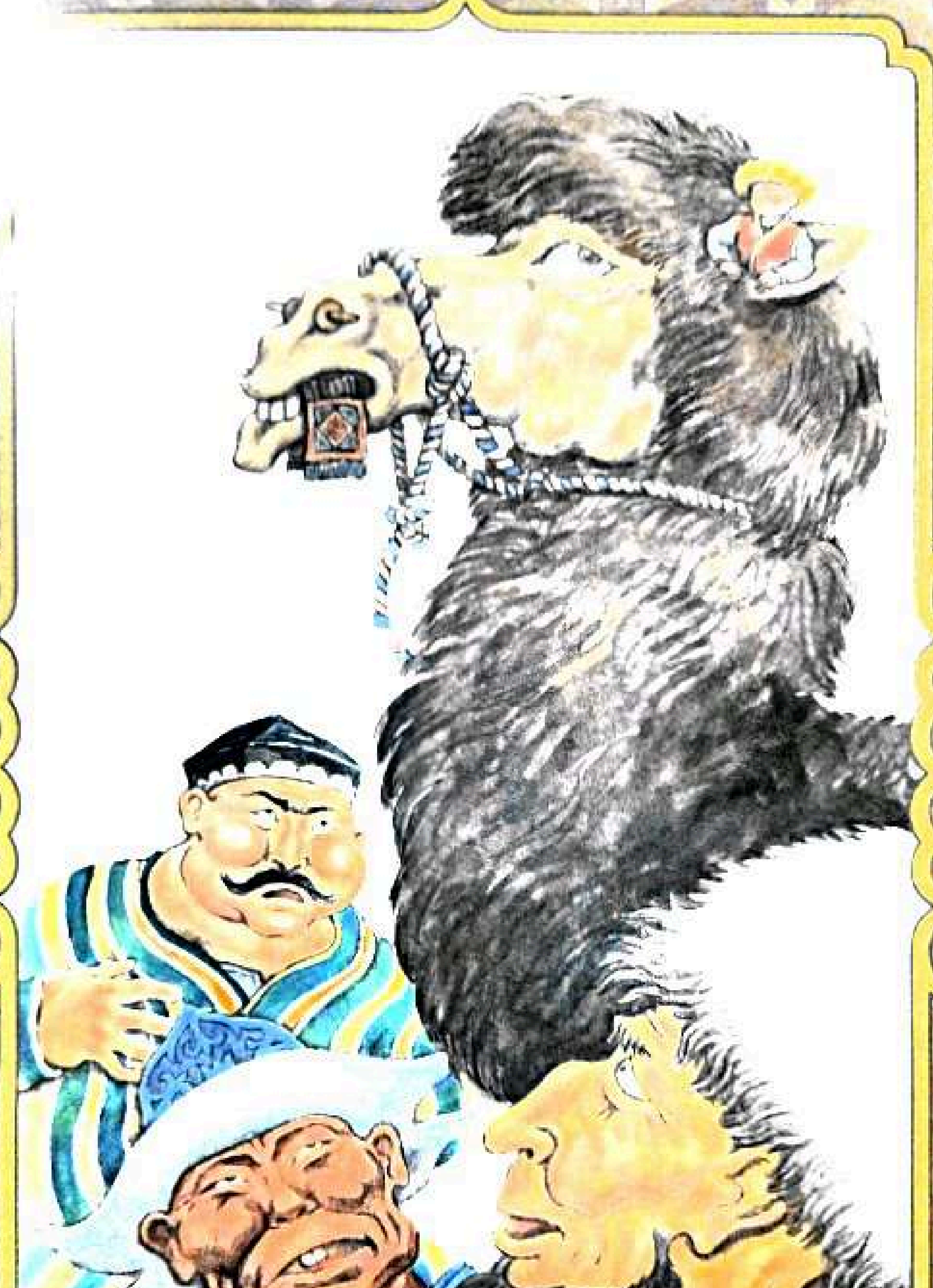

Құйыршық тұз сатып алып, үйге қайтып келе жатқанда, өзеннің жағасына тоқтап дем алады. Ол түйенің құлағынан шығып, бір үлкен жапырақты көлеңкелеп жатады. Ал түйе әлгі жапыраққа көзі түсіп кетеді де Құйыршықпен қоса бір-ақ асайды.

Сөйтіп Құйыршық түйенің қарнына бір ... үседі. Алайда ол ештемеден қорықпайды. Құйыршық қарнында жатып-ақ ... лап отырады.

Шал мен кемпір түйенің алдынан шығады ... артқан тұзы бар түйе келіп тұр, ал Құйыршық жоқ.

– Құдайым-ау! Біздің құртақандай баламы... й, сорым-ай! – деп жылайды кемпір.

– Мен мұндамын, апа! Жылама, – деп шіңкілдейді Құйыршық. – М... түйенің қарнындамын!

Амалсыздан қарттар түйені сояды. Бұлар түйені сойып жатқанда Құйыршық ұйықтап қалады. Содан оны байқамай, ішек-қарын тазартқанда күр... ге төгіп тастайды.

Купил Мальчик с пальчик на базаре соль и на обратном пути решил отдохнуть у речки. Вылез он из уха верблюда и спрятался от палящего солнца под огромным листом. А верблюд увидел большой сочный лист, хап – и проглотил его вместе с мальчиком.

Так Мальчик с пальчик оказался в желудке верблюда. Но он не унывал и до самого дома из желудка командовал верблюдом.

Увидели старики верблюда с поклажей, выбежали навстречу. Смотрят – Мальчика с пальчик нигде нет. Опечалился старик, заплакала старуха:

– Сыночек, дорогой, где ты? О, горе!

– Я здесь, в животе верблюда. Не плачь, апа, – ответил Мальчик с пальчик.

Делать нечего, пришлось старикам зарезать верблюда. Мальчик с пальчик тем временем заснул. Осмотрели старики все внутренности, а потроха как следует не разглядели. Выбросили они верблюжьи потроха и ушли, пригорюнившись.

Қуйыршық оянғанда, өзінің тағы бір бөтен қарынға түскенін біледі. Бұл жолы ол қасқырдың қарнында келе жатқан болатын. Аш қасқыр қойға шапқалы баспалап келіп қалғанда Қуйыршық:

– Аттан! Аттан! Қойына қасқыр шапты! [illegible] деп қойшыға айғайлайды.

Дауыстан оянып кеткен қойшы мылт[illegible] Қасқыр жан ұшырып қаша жөнеледі.

Ылғи да осылай болады. Содан к[illegible] аяғын әрең сүйр[illegible] келе жатады. Оған қарсы жолыққан түлкі:

– Саған не болған, достым? Арықтағанда, қ[illegible] сүйегің қалыпты ғой? – д[illegible]і.

На этот раз Мальчик с пальчик очутился в желудке волка. Ох и не повезло волку! Только подкрадётся он к овцам, а Мальчик с пальчик уже кричит:

– Чабан, просыпайся! Волк овцу тащит!

Чабан просыпается и начинает из ружья палить. Волк бросается бежать, насилу ноги уносит.

И так всякий раз. Совсем волк отощал, бредет понурый, голодный, а навстречу ему лиса.

– Что с тобой приключилось, мой друг? Ты так исхудал, одни кости торчат, – спрашивает лиса.

Қаскыр өзінің кайғысын айтады, ал қу түлкі оған:

–Қой, жылама, көкжалым! М[illegible] ан не істеу керегін үйретейін. Тартканнан тартып сор көлге бар. Тұзды с[illegible] Сөйт те зорығып құлағанша жүгір. Құлаған бетте аузынды аш. Іш[illegible] пәле сонда атып шығады, – дейді.

Қаскыр түлкінің айтқанын [illegible] шык қаскырдың аузынан тура т[illegible] ы көлдің жанына келгенде атып [illegible] жағасындағы емен түбінде бір ат[illegible] демалып жатыр екен. Құйыршық [illegible] ылады, киімін жуып кептіреді. [illegible] білдіртпей келіп, аттылының беліндегі кісесіне кіріп алады.

Поделился с ней волк своим горем, а рыжая плутовка ему и говорит:

– Не плачь, серый! Я научу тебя, что надо делать. Беги к солёному озеру и выпей сколько сможешь солёной воды. А потом мчись быстрее ветра. Когда будешь падать с ног, открой пошире пасть. Злой дух, который сидит у тебя в животе, тут и выскочит.

Послушался волк лисы. Мальчик с пальчик выскочил из волчьего брюха как раз возле пресного озера. Под огромным дубом отдыхал всадник. Мальчик с пальчик выкупался в озере, выстирал и высушил свою одежду. Потом он незаметно залез в сумку, висевшую на кожаном ремне.

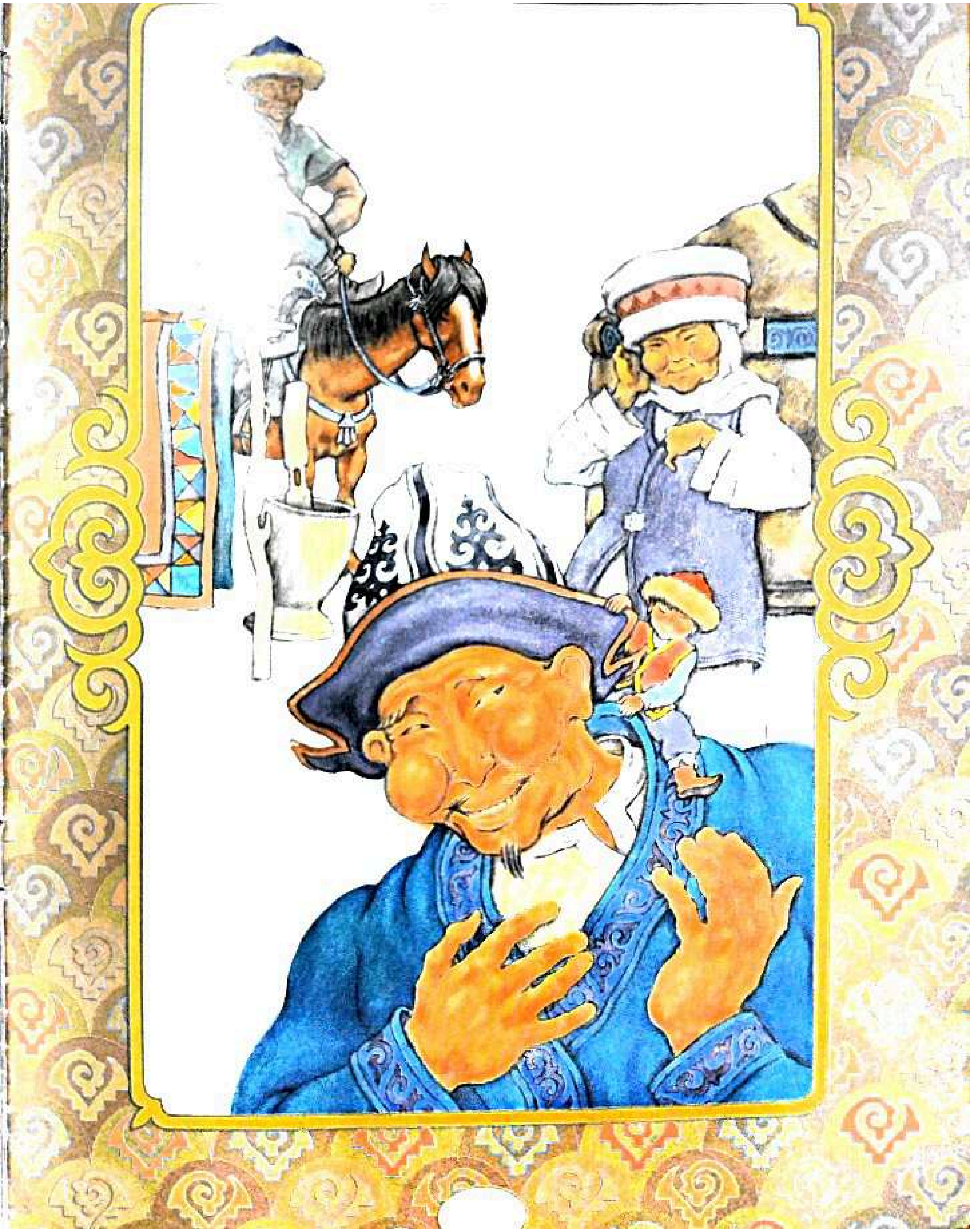

Аттылы тұп-тура Құйыршықтың ауылына келе жатқан болатын. Күн кешкіре бастайды. Ауылдың шет жағындағы шал мен кемпірдің үйі еді.

Аттылы үйге жақындай беріп:

– Кім бар-ау? – деп қонуға рұқсат сұрайды.

– Біз бар-ау, – деген көңілсіз дауыс естіледі киіз үйден. – Нешеусіңдер?

– Жалғызбын.

– Жоқ, біз екеуміз, – деп айғайлайды Құйыршық.

Құйыршықтың даусын ес... қарттар үйден жүгіріп шығады.

Құйыршық аттылының кіс... атасының мойнына бір-ақ секіреді.

Сөйтіп, үшеуі мал-мал... ...данып ұзақ өмір сүреді. Қарттар ... уайымды ұмытады. Олард... ...і қайырымды, еңбекқор Құйыршық ... балалары бар еді.

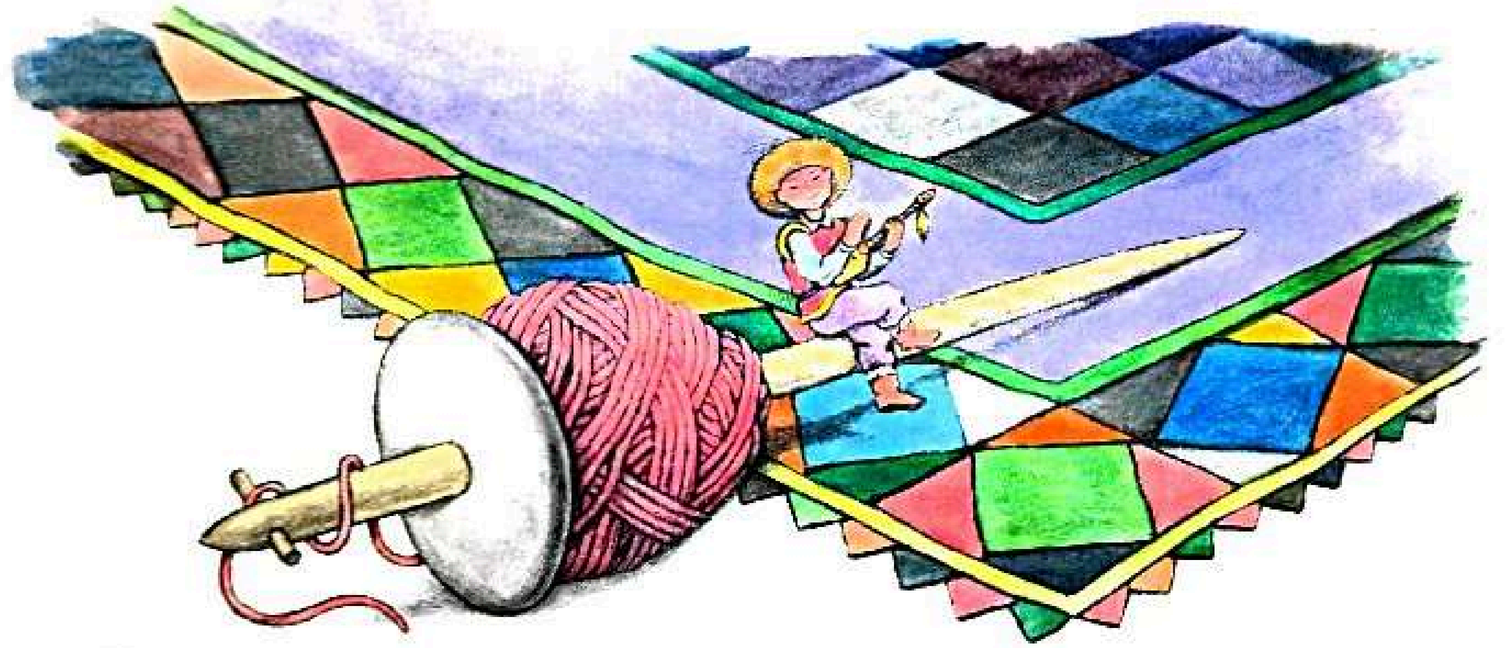

Всадник держал путь в тот аул, где жил Мальчик с пальчик. Стало смеркаться. На краю аула стояла юрта старика и старухи, и всадник решил попроситься на ночлег.

Подъехал он к юрте и крикнул:

– Есть кто дома? Встречайте гостей.

– А сколько вас? – донёсся из юрты печальный голос.

– Я один.

– Нет, нас двое, – закричал Мальчик с пальчик.

Услышав голос Мальчика с пальчик, старики выбежали из юрты. А Мальчик с пальчик из сумки прыгнул прямо на шею старику.

И зажили они счастливо втроём. Старики больше не горевали. У них был добрый, умный, трудолюбивый Мальчик с пальчик.

– 3676 –

БИБЛИОТЕКА

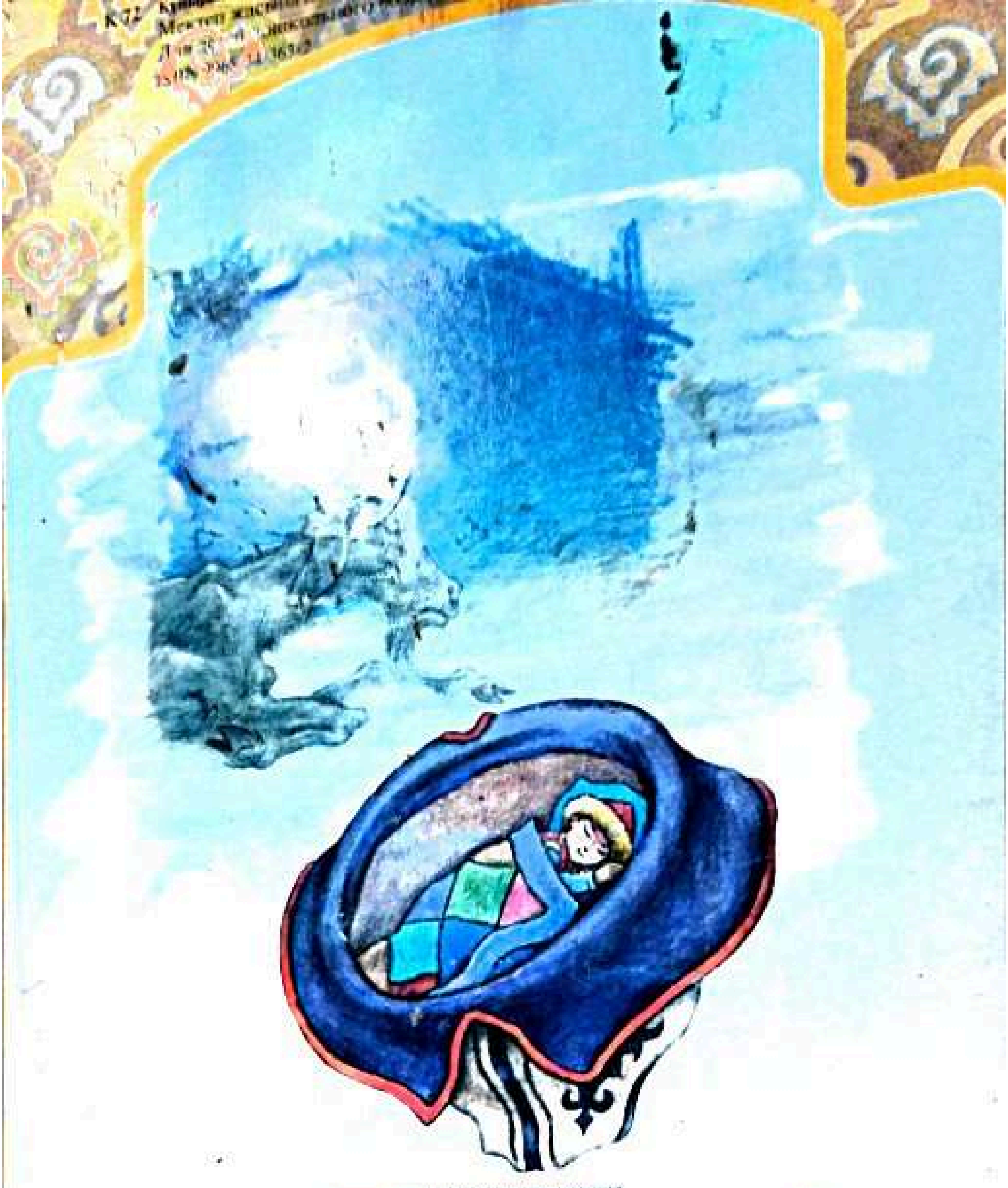

Литературно-художественное издание

Мальчик с пальчик

(На казахском и русском языках)

Для детей дошкольного возраста

Редакторлары **Н.Ф.Самойлов, Н.Хасенұлы**

Көркемдеуші редакторы **А.Ысқаков**

Техникалық редакторы **У.Рысалиева**

Дизайнашы **О.Бекатова**

Корректорлары **О.Кенжалина, Г.Толенова**

ИБ № 223

Теруге 05.12.**2005 ж. берілді. Басуға 05.01**.2006 ж. қол қойылды. Пішімі 60х84 $^1/_8$.
Офсеттік қағаз. Офсеттік басылыс. Әріп түрі "Таймс". Шартты баспа табағы 2,52.
Есептік баспа табағы 3,17. Таралымы 5000 дана. Тапсырыс №2708.

«Атамұра» баспасы, 050000, Алматы қаласы, Абылай хан даңғылы, 75.
Қазақстан Республикасы «Атамұра корпорациясы» ЖШС-нің Полиграфкомбинаты,
050002, Алматы қаласы, М.Мақатаев көшесі,41.